

Telegraful Român

Organ național-bisericesc.

Intemeiat în 1858 de

Str. Șaguna 8

Sibiu

— 2 ex. (Of.)

Asociațiunea pentru literatura română și
cultura poporului român

Abonamentul:

pentru parohii cl. I Lei 7000.— cl. II Lei 5000.—
cl. III Lei 3000.— Particulari Lei 7000.— Autorități
și străinătate Lei 15.000.— De sprijin Lei 20.000.—

Articole și corespondențe

se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu
strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate
nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor

un cm.² 20 Lei pentru odată, dacă se publică
de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile

se adresează ADMINISTRĂȚIEI ziarului Tele-
graful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

PATRIA

Cuvântul «Patrie» se aude azi rostit des, și se cetește în fiecare zi pe paginile gazetelor. Iar în legătură cu el vedem ridicat iarăși în mare cinste atributul de «patriot». Și curios lucru: și cuvântul «Patrie» și acela de «patriot» nu și-au primit această nouă actualitate din vreo țară sau din vreo doctrină naționalistă-fascistă, ci din Uniunea Sovietică. E și firesc: în vreme ce atât Germania cât și Italia luptau pentru robirea altor țări și deci căutau să adoarmă sentimentul iubirii de Patrie în popoarele acelor țări, amăgindu-le cu idealul unei Europe comune, sub hegemonia spiritului german și italian, poporul rusesc a purtat războiul pentru eliberarea Patriei sale de cutropitorii germani și apoi pentru eliberarea și a altor țări.

Dar tocmai această împrejurare specială, care a ridicat pe planul actualității ideea de Patrie și de patriot, a imprimat un sens precis și nobil acestor cuvinte, acolo unde ele au izbucnit la o nouă viață și trăiesc cu intensitate neobișnuită. O vom arăta aceasta cu anumite ilustrații, întrucât ni se pare că la noi s'au primit numai termenii, dar nu și toată puterea lor.

Din citatele pe cari le vom da cred că se va vedea că întrebuintarea actuală a cuvântului Patrie la Ruși e nedespărțită de două idei: 1. Patria este o noțiune strâns legată cu aceea de neam. Aceste două cuvinte se folosesc aproape totdeauna legate. Chiar dacă în Patrie mai sunt și alte neamuri, totuși unul este propriu zis purtătorul Patriei, talpa ei, sufletul ei, determinantul tradiției și al istoriei ei; 2. Un atribut esențial al Patriei este independența, libertatea ei.

Iată câteva citate din Pastoralele ierarhilor ruși în cursul acestui război, Pastorale cari au jucat un mare rol în întărirea morală a poporului rus în acest război de apărare și cari i-au făcut iubii de tot poporul și au atras bunăvoința Statului sovietic față de Biserică. Iată ce scrie în Pastorală dela Crăciunul anului 1942 locțiitorul de Patriarh Serghie: «Cu noi este Dumnezeu. Înțelegeți neamuri și vă plecați. Cu această cântare de biruință au zidit înaintașii noștri Sfânta Rusie. Cu această cântare au murit pentru Rusia, au respins năvădrile diferitelor neamuri străine. Credincios testamentului lor, neamul nostru nu s'a ciuit nici în fața năvălirii fasciștilor».

Iar într-o pastorală din 22 Sept. 1942 spune: «Gândindu-ne la ceea ce încercăm acum marea noastră Patrie, ne vin în minte cuvintele prorocului: «Cine va da capului meu apă și ochilor mei izvoare de lacrimi ca să plâng zi și noapte pustiirile poporului meu» (Ierem. 9, 1). Dar lacrimile Noastre nu sunt lacrimi de descurajare și desnădejde. Noi plângem pentru jertfele ostașilor, dar ne și

mândrim că aparținem unui neam, capabil să aducă asemenea jertfe. Un astfel de neam, desigur nu e sortit să fie «așternut» altuia, de rasă superioară, cum vrea să-l socotească lăcomia fascistă. El însuși poartă pe fruntea sa pecetia unei chemări mărețe... Neamul nostru de dragul Patriei nu-și socotește jertfele, ci-și varsă sângele și-și dă viața însași pentru ea».

Intr-o altă Pastorală dela 22 Iunie 1942, locțiitorul de Patriarh Serghie spunea: «Multe încercări a purtat neamul nostru în anul care a trecut, dar nu mai puțin multe biruințe mărețe a reușit prin persoane singulare și ca neam întreg. Generațiile cari vor urma își vor aminti de acest an ca anul slavei noastre naționale, asemenea anului 1812 când a fost înfrânt Napoleon I».

În Pastorală adresată întregului popor rus la 22 Iunie 1941, când Nemții au năvălit în Patrie, patriotul ierarh scrie: «Se repetă vremurile lui Batu, ale cavalerilor teutoni, ale lui Carol svedezul și ale lui Napoleon. Urmașii netrebni ai dușmanilor creștinismului ortodox vreau din nou să încerce a ingenușia neamul nostru înaintea nedreptății și să-l facă să se jertfească pentru bunul și valoarea Patriei, la porunca de sânge a dragostei cârmă moșia străbună».

Dar nu e prima dată când i se întâmplă poporului rusesc să suporte astfel de încercări. Cu ajutorul lui Dumnezeu el va face praf din puterea vrăjmașă fascistă. Înaintașii noștri n'au slăbit cu duhul nici în cele mai grele împrejurări, prin aceea că nu s'au gândit la primejdii sau la foloasele personale, ci la datoria lor sfântă față de Patrie și credință și așa au ieșit biruitori. Să nu le facem de rușine numele lor slăvit nici noi, ortodocșii, înrudiți cu ei după trup și după credință.

Să ne aducem aminte de sfinții conducători ai poporului rusesc, de pilda lui Alexandru Newschi, Dimitrie Donschi, cari și-au pus sufletul lor pentru neam și Patrie.

Biserica noastră ortodoxă totdeauna a împărțit soarta neamului. La un loc cu el a suportat încercările și a avut parte de succesele lui. Ea nu-l părăsește nici acum. Ea binecuvintează și acum cu binecuvântări cerești lupta întregului neam».

Am putea înmulți pe zeci de pagini asemenea arzătoare mărturisiri de adevărat «patriotism» ale reprezentanților Bisericii rusești, pe de o parte ca pildă pentru comportarea preoților noștri și în aceste vremuri, iar pe de alta ca dovadă tuturor că patriotismul de stil nou nu se deosebește în esență de cel de totdeauna. El înseamnă dragoste aprinsă de neamul propriu, luptă până la jertfirea vieții pentru independența țării proprii față de oricine o periclitează, cinstire a eroilor din trecut, demni-

Ispășirea mândriei

«Tot cel ce se înalță pe sine se va smeri...»

(Luca 18, 14)

Frați creștini,

Plutim ca pe o mare în furtună, cu capetele aprinse de febră, cu inimile tulburate de neliniște, cu brațe neputincioase și vreri șovăelnice. Avem impresia uneori că societatea a intrat într'un fel de cutremur permanent: nu mai știm de ce să ne sprijinim, toți stâlpii se clatină, toate înălțimile amenință cu prăbușirea, chiar și pământul de sub picioare nu mai este sigur.

De unde această volbură a nestatorniciei, această frământare continuă care sfășie inima, răvășește sufletul omului de astăzi? Desigur cauzele sunt multe și variate. Soluțiile — nu mai puțin. Fiecare se simte în drept să dea o explicare, să ofere o soluție. Câte capete, atâtea păreri. Dar în această vânturare de păreri, cari durează cât dăra de lumină a stelelor căzătoare, rămâne nu ca o părere ci ca un adevăr nesdruncat cuvântul Domnului ce zice: «Tot cel ce se înalță pe sine, se va smeri...». Aceste simple cuvinte cuprind în sine toată taina vremurilor noastre.

Frați creștini,

Ce însemnează: «Cel ce se înalță pe sine...»? Însemnează: cel ce se prețuiește pe sine mai mult decât este sau cel ce se crede că e ceea ce nu este. E un fel de boală a conștiinței de sine, a ochiului minții, a spiritului critic datorită căreia nu-ți mai vezi clar limitele și defectele, ci în loc de vierme te vezi vultur, în loc de buroiană palmier, în loc de cocioabă palat. Boala aceasta prin care faci din defecte calități, unor calități minuscule le dai proporții gigantice și te transpui într'un plan unde te vezi superior tuturor, chiar și lui Dumnezeu, este: orgoliul. Ea este boala fundamentală a societății moderne — și ca indivizi și ca popoare. Este trunchiul găunos pe care a crescut civilizația preteașoasă a omului contemporan. Într'adevăr, care este pivotul existenței a mii și mii de indivizi ai vremurilor noastre? Este înfumurarea unui orgoliu intelectual care se hrănește din prezumția absurdă că rațiunea omului are capacitatea de-a cuprinde toate tainele universului, de-a lumina până și rezorturile lui cele mai ascunse, de-a stăpâni peste toate forțele naturii, ca și când ea însăși ar fi rațiunea divină, rațiunea creatoare a lumii. Niciodată ca astăzi — nu s'au adevărit mai deplin cuvintele Sf. Ap. Pavel: «Știința îngâmă...». Desigur dacă ai inventa-

tate și mândrie pentru tot ce înseamnă nația ta.

Cine vrea să fie și să se numească «patriot», să urmeze întru totul exemplul marelui și viteazului popor rus, care a îmbrăcat într-o flacăra nouă un cuvânt care se tocise în declamații fără acoperire reală.

ria bagajul intelectual al acestor îngâmfați ai găsi că toată «știința» lor constă doar în amintiri fragmentare de pe băncile școlii sau în câteva publicații de vulgarizare, care sunt cu minimum 50 de ani în urmă. Dar aceasta nu are importanță: e destul că știința a biruit spațiile și ne-a pus la dispoziție vaporul, trenul, automobilul, avionul, telegraful, telefonul, radio; e destul că știința a pus în serviciul omului energia apelor, bogățiile subsolului și energia electrică și a industrializat suprafața pământului. Civilizația modernă e produsul științei și cea mai îndrăgită «minune» a ei este mașinismul ogmistic, în fața căruia — e drept — omul se simte — adesea — mic, de care însă e mândru și prin care crede că a ajuns stăpânul naturii. Toate i se supun: toate îl ascultă: marea, munții, câmpiile, râurile, văzduhul, lumina, căldura, electricitatea și alte energii cosmice.

O, minunată ființă este omul: Neîntrecută e puterea intelectului uman! Prin știință, el este centrul universului, stăpân peste toate, el însuși nefiind stăpânit de nimeni, de nimic. Căci cine ar putea să fie mai mare ca omul? Forțele fizice, plantele sau animalele? Niciuna. Deși «stăpânul acesta al naturii» nu poate stăpâni nici vânturile, nici ploile, nici arșița, nici frigul, nici furtunile, nici vulcanii, nici cutremurele și trebuie să aștepte luni de zile bunăvoința «sclavei» sale: natura spre a avea pâinea cea de toate zilele, altfel, el stăpânul, ar muri de foame!

Zei? Au pierit de mult, ca firave întru chipări ale unui veac în care omul era sclavul naturii.

Dumnezeu? Este o umbră transcendentă pe care o vor ucide monștrii de oțel ai civilizației. Da: prin piața cea mare a lumii alerga un nebun și tipa ca să audă și marginile lumii: «am ucis pe Dumnezeu». Dumnezeu nu mai există. Fiecare om e pentru sine un dumnezeu... E viziunea atât de modernă a filosofului nebun Nietzsche!.. Care cum ia mâna de pe plug și prinde meșteșugul de-a învârti o manivelă sau secretul motorului de automobil, care cum se smulge din reneala brazdei strămoșești ca să respire atmosfera de fum și praf a cetăților industriale, care cum se ridică dincolo de bucoavnele școlii primare și prinde câteva snoave științifice în liceu sau la facultate, citește o carte de Büchner sau Darwin, care cum ajunge dela codrul de mămăligă la o situație socială mai înaltă, la posibilitatea unei vieți sardanapalice, se simte obligat ca nebunul lui Nietzsche, să ucidă pe Dumnezeu din inima sa. Ca să fie modern! Prezența lui Dumnezeu îl jenează: — e un cenzor, o limită, o voință care îi impune anumite granițe. Omul vrea să fie liber, să nu fie nimeni deasupra

lui, să n'aibe limite — stăpân fără de lege și fără margini peste marginile lumii...

Frați creștini,

Este în acest orgoliu cea mai formidabilă perversitate a firii umane. Și aceasta în numele spiritului critic, în numele rațiunii pure, în numele realismului și împotriva unor pretinse fantome ale fanteziei! O biet «spirit critic» o biet «realism» al intelectului modern, dacă acesta e rezultatul la care ai ajuns: să cufunzi pe om într'un ocean al deșertăciunii, al părerii de sine, care întrece orice creație a imaginației umane!

Căci dacă am sta să dăm ascultare adevărului, dacă am șterge de pe ochelarii minții aburii înfumurării și am privi cu ochii deschiși realitatea, adevăratului spirit critic ne-ar scanda în auz versurile amare ale lui Eminescu:

„Dar în lumea asta mare,
[noi copiii ai lumii mici]
Facem pe pământul nostru
[mușuroaie de furnici]...”

Adevăratul realism ne-ar face să ne dăm seama că stăpânirea omului asupra naturii prin știință e o iluzie. Nimeni nu neagă rezultatele binefăcătoare ale științei; nimeni nu neagă faptul că știința ne-a dat posibilitatea să folosim câteva fărâmituri din imensul rezervor de energie al universului. Dar de aici și până la dominarea naturii, de aici și până la negația lui Dumnezeu în numele acestor licăriri de licurici în bezna de taină și necuprindere a universului — este o distanță incomensurabilă peste care nu poate sări decât o fantezie «științifică» mai fantastică decât tot ceea ce a produs imaginația omenirii de până acum... Căci dincolo de poezia ce-a cercetat-o știința e magma vulcanică a misterului din care isvorăsc toate. O biată furnică urcată pe vârful unui copac, care se crede de acum în cer: iată imaginea omului modern.

Frați creștini,

Orgoliul acesta fantastic este cea mai grea boală a societății moderne: este ca și cum pământul n'ar mai voi să graviteze în jurul soarelui ci ar lua-o razna prin spațiu și ar pretinde ca toate constelațiile să se învârtă în jurul lui! Astăzi însă e vremea în care se cîntă stălpul orgoliului uman, se rostogolesc pietrele turnului Babel, se prăbușesc grădinile suspendate ale Babilonului... Este clipa în care datorile au ajuns la scadență; «Cel ce se înalță pe sine se va smeri...». Și smerirea țâșnește din același izvor din care a țâșnit și îngâmfarea: știința lipsită de Dumnezeu în loc să întoneze pe om în scaunul de domnie al lumii, a întronat pe scaunul tiraniei măsina care pustiește viața omenească,

o distruge. Ea transformă pământul într'un iad. Nu suntem nici împotriva științei, nici împotriva mașinii. Ci împotriva orgoliului uman care a făcut din om un idol. Acest orgoliu a făcut din știință o armă de distrugere și din mașină un monstru. E vremea trezirii la realitate; e vremea smereniei. Oare vom înțelege, cel puțin acum acest adevăr, și ne vom desbrăca de coaja orgoliului nesăbuit, spre a-l recunoaște pe Dumnezeu ca domn și stăpân la vieții noastre? Dacă da: vom putea nădăjdui în zările unei

vieți mai bune. Dacă nu: nestatornicia va deveni o permanentă și smerenia condiția nesfârșită, chinuitoare a existenței noastre... Până când omul, chinuit, zdrobit, doborât în praf și obidă, între ruinele fumegânde ale «civilizației» lui, va descoperi iarăși cerul și va mărturisi într'un suspin de fericire: «Da, Doamne, Tu ești lumina și viața, bucuria și pacea. Tu ești totul și afară de Tine nu există decât nimicul!...».

Diaconu NICOLAE

1. Funcția convertivă a predicii¹

Predica poate fi studiată din două puncte de vedere deosebite: din punct de vedere morfologic și funcțional. Morfologic se studiază predica atunci când o privim în sine, în structura și necesitățile ei strict formale, iar funcțional când privim predica — considerată ca subiect — în relația ei cu obiectul, adică din prisma capacității ei de acționare modelatoare asupra mediului social. În cele ce urmează, vom încerca să pășim pe al doilea drum, pentru a afla care este și cum trebuie realizată și dezvoltată funcția esențială a predicii. Ne permitem totuși să atragem de la început atențiunea asupra faptului că în considerațiile ce vor urma, vom da o mai mare importanță unor anumite factori de ordin psihologic și axiologic. Predica o vom privi sub unghiul acestor probleme, mai mult sub titlul de aplicare.

Este un adevăr bine stabilit în arta omiletică faptul că o predică trebuie să aibă în general rolul de a trezi și cultiva în spiritul auditoriului anumite stări de conștiință latente, care să favorizeze în mod efectiv și durabil creșterea moralității și a religiozității. Spunem „de a trezi și cultiva” și nu „a creta”, pentru că și în domeniul psihologic, ca și în celelalte domenii naturale, prin orice artificiu — dela arta cuvântului și educație, până la cele mai cruzătoare realizări tehnice — spiritul nu poate decât să descopere și să pună în funcțiune, pe alt plan decât planul actual al naturii, relații virtuale existente în rezervoriul potențial al naturii, însăși. Moralitatea și religiozitatea, deși nu sunt forme imediate de existență, sunt totuși realități potențiale în zestreă apriorică a ființei umane. Fără aceste valori, omeneșul ar fi lipsit tocmai de ceea ce formează specificul său, pentru că în ultimă analiză umanul nu este altceva decât sinteza dinamică dintre existența imediată și valoarea spirituală.

Așadar, binele și răul, religiozitatea și ireligiozitatea, sunt la fel de îndreptățite în alternativa virtualităților unei naturi omenești normal construită, alternativă pe care o decide spiritul datorită

posibilității lui fonciare de a fi liber. Nu este însă tot una să te decizi în favoarea unei valori spirituale. Deciziunea în favoarea unui fapt al existenței imediate, concrete, este adesea ceva dela sine înțeles, se află în ordinea naturală a lucrurilor și cere pentru realizare un simplu efort al voinței. Dimpotrivă, dacă ne gândim că valoarea spirituală nu face parte din datele imediate ale ființei umane, că ea trebuie captată și transplantată oarecum, din rolul viu al idealității în cel inert al existenței concrete, vom înțelege că avem de a face cu o decizie mult mai anevoioasă. Deciziile în favoarea unei valori spirituale postulează existența unui fenomen de *sudură ontologică*, prin care să legăm la oală aceste două realități deosebite. O astfel de decizie depășește domeniul limitat și col al voinței, angajând ființa umană în integritatea dinamicii sale biopsihice, dela comportamentul voluntar, până la cel animal înconștient. Ea nu poate avea un caracter întâmplător, ci este o decizie integrală, permanentă a ființei, o atitudine constantă de viață, o direcție unică de de comportament, în sensul valorii spirituale. Deaceia, spre deosebire de decizia comună, voluntară, pe aceasta o vom numi *decizie existențială*. Această decizie existențială are rolul de a da existenței umane un colorit nou, o armă de transfigurare, polarizând în jurul valorii spirituale toate puterile biologice și psihologice ale omului. Prin mijlocirea deciziei existențiale, valoarea spirituală se intrupează, în formele concrete ale existenței, devenind astfel un *factor immanent de convergență a forțelor vitale*.

În limbaj comun această deciziune existențială se numește *convertire*. Ea poate să fie considerată un fenomen general de spiritualizare, de fixare a orientării ființei spre valoarea spirituală. În sens mai restrâns, convertirea este fenomenul orientării existențiale a omului spre valoarea religioasă-morală și constă din stări de conștiință care favorizează în mod efectiv creșterea moralității și a religiozității. În acest punct sensurile ultime ale fenomenului convertirii, colindă cu ceea ce formează însuși sensul funcțional al predicii. Așa încât, pornind dela această realitate, pe

drept cuvânt putem spune că în ultimă analiză funcția esențială a predicii este o *funcție eminent convertivă*.

După modul în care se produc, sunt două feluri de convertiri: O convertire spontană și una lentă. Convertirea spontană se realizează prin iluminarea directă a Duhului Sfânt. Ea este însă un fenomen rezervat numai celor puțini, aleși de Dumnezeu, ca de pildă sf. Ap. Pavel, care a fost convertit în chip minunat, pe drumul Damascului. Cea mai obișnuită rămâne desigur convertirea lentă și ea se realizează, prin mijlocirea unor factori specifici, adeseori de natură intenționată, cum sunt educația și predica. Pentru a cunoaște însă mediul de lucrare al acestor factori, implicat funcția convertivă a predicii, este necesar să lămurim în prealabil:

Preot Ioan Opreș.

După 160 de ani. — În ultima zi a lunii Februarie 1945 s'au împlinit 160 de ani, decând, în 28 Februarie 1785, martirii noștri Horia și Cloșca au fost franți pe roată la Alba-Iulia. Oricum și-a luat singur viața, sugrumându-se în temniță cu nojițele dela opinci. Sentința de moarte a lui Horia și Cloșca s'a executat cu o cruzime cumplită în ființa de față a celor 60 de mii de iobagi, aduși cu forța să vadă cu ochii proprii moartea celor osândiți și să se «lecuiască», — ei și toți urmașii lor, — de-a se mai răsvrăti împotriva «nobililor...».

Dar lupta pentru drepturi și libertate n'a încetat, oricât de mari erau jefele ce ni se cereau. Iar prevedința dumnezească a fost alături de noi și ne-a înzestrat cu bărbați iubitori de popor, — pe vremea lui Horia și lancu în deosebi *preoții* energici ai satelor, asupriți alături de țărâșime, — împlinindu-și datoria până la capăt. Aceiași prevedință o implo-ram să nu ne părăsească nici în alte zile de cumpănă, prin care e scris să trecem...

Instalare. În scaunul rămas vacant, prin trecerea la penzie a vechiului luptător pentru dreptate, dl. primpreședinte al Curții de apel din Sibiu, I. I. Papp, — a fost de curând instalat dl. *Clemente Petrovanu*. La actualul sărbătoresc al instalării au fost de față: corpul magistraților dela curte și tribunal, judecătorii și mult public din localitate și împrejurime. Personalitatea noului primpreședinte este cunoscută și bine apreciată în toate cercurile noastre sociale.

FOIȘOARA

CAPITOLUL II

Misionarismul laic în practica bisericească a primelor veacuri creștine

[16]

(Cu referire specială la ptalu antisectară)

de Preot Dr. Corneliu Sârbu

10 Tertulian încă se încadrează — într'o anumită măsură — în șirul apologetilor laici. Născut la Cartagina între anii 150—160, dintr'o familie păgână, Quintus Septimius Florens Tertullianus a avut o tinerețe destul de destrăbălată, dar în același timp foarte ocupată cu studii solide: literare, filosofice, medicale și mai ales juridice, care au pregătit pe apologetul de mai târziu. Poate a și exercitat profesiunea de avocat sau de jurisconsult; în orice caz, el are temperamentul și sufletul acestora. La o vârstă coaptă (câtre anul 195), el îmbrățișe creștinismul, cu fierbințeala unui temperament african. Abia convertit, el începe lupta de apărare a creștinismului printr'o serie de lucrări apologetice. Împotriva afirmațiilor unor critici

recenti, noi acceptăm ca mai plausibilă opinia comună că Tertulian — în baza mărturisirii fer. Ieronim: „Tertulianus presbyter” (De vir. ill., 53) — a fost preot, calitate pe care o primi pe la anul 200.¹ În consecință, apologetul acesta intră în sfera preocupărilor noastre, numai cu activitatea desfășurată până la data respectivă.

Potrivit celei mai recente cronologii a operei sale, operele apologetice sau polemice compuse încă fiind laic, ale lui Tertulian sunt următoarele: „Ad nationes”, „Apologeticum”, „De testimonio animae” și foarte probabil și „De praescriptione haereticorum”.² În orice caz, *principala sa operă apologetică*: „Apologeticum” a scriso fiind laic.

Scrisă în primăvara anului 197, scrierea pătimaș polemică „Ad nationes” constă din 2 cărți: prima carte vrea să arate că cruzimile și crimele puse de păgâni pe seama creștinilor, cad tocmai în spatele păgânilor; cartea a doua critică doctrinele politeiste ale acestora expuse după M. T. Varro. Întreagă scrierea pare a fi o virtulentă aplicare la adresa păgânilor, a sentinței biblice: „Scoate întâi bârna din ochiul tău și atunci vei vedea să scoți patul din ochiul fratelui tău”, în cursul căreia elementul apologetic este un totuși împins pe al doilea plan sau absorbit de polemica anti-păgână.³

¹ Cayré: O. c. p. 220 sq.; D'Alès A.: La Théologie de Tertulian. 3-e éd. Paris (G. Beauchesne et C-ile) 1905, p. II.

² Cayré: O. c. p. 223; D'Alès: O. c. p. XIII.

³ Zöckler: O. c. p. 73; Cayré: O. c. p. 224.

În schimb, „Apologeticum” (scrisă la finea anului 197) reprezintă oarecum momentul culminant al apologeticii creștine din veacul al II-lea. *Inaugurând o nouă tactică în literatura apologetică*, Tertulian trece apologetica dela linia filosofică la cea juridică, contestând din punct de vedere juridic, legitimitatea legilor persecuției și arătând nedreptatea măsurilor luate contra creștinilor. Momentul apologetic pozitiv este aici deplin reprezentat și îmbrăcat într'o haină mai mult juridică decât filosofică sau teologică. Elocința înaltă și pasiunea vehementă înflăcărează — aici — vigoarea dialectică și mândria de a fi creștin, iar verva mușcătoare zeflemisește pe adversar. Adresată magistraților imperiului, această lucrare este o *operă magistrală*, care încoronează demn secolul apologetilor și constituie totodată sursa cea mai completă în formarea unei idei exacte despre argumentele pe care le-au adus în sprijinul religiei lor.¹ Clasică a rămas până azi, afirmația lui Tertulian (în cap. 17), că tot sufletul drept cunoaște în chip natural pe Dumnezeu creștinilor: „o testimonium animae naturaliter christianae”;² nu mai puțin demn de remarcat este celebrul tablou al puterii creștine: „Suntem de ieri și am umplut toate ale voastre: cetățile, insulele, castelele, municipiile, întrunirile, însăși oștile, poporul, corporațiile, palatul cesarilor, senatul, forul; singure templele vi le-am părăsit”.³ Pentru a ilu-

¹ Altaner: O. c. p. 88; Bérille G.: Les Peres ap. col. 1587.

² Cayré: O. c. p. 225.

MILOSTENIA¹

„Fiți milostivi, precum și Tatăl vostru este milostiv”
Luca 6, 36.

Dragi ostași,

Cu toți știm că, în toate vremurile, lumea a fost, este și va fi, impestriată cu tot felul de oameni: buni și răi, sănătoși și bolnavi, fericiți și nefericiți, ș. a. m. d. Lucrul acesta îl putem vedea mai ales astăzi, datorită războiului crâncen, care s'a deslășuit aproape pe 'ntreg pământul, când ne este dat să vedem, cu ochii noștri mulți năpăstuiți de-al sorții. Sunt pline colțurile străzilor de nevoiași; sunt aproape cu totul năpădite ușile bisericilor de oameni ulțați de lume, care, în frig, în plânsete cerșesc un leu, doi; o bucată de pâine pentru a-și stămpăra foamea nemiloasă și pentru a-și lăta trupul; cerșesc o căt de învechită haină, pentru a se feri de frigul necruțător, iarna și pentru a-și acoperi goliciunea vara.

Grozavă privești!

Toate acestea le putem vedea, pentru că sufletul nostru este înzestrat de bunul Dumnezeu cu o mulțime de comori, virtuți care-l înviorază, îl înfrumusează, îl îmbălsămează sau îl umple de bucurie, dupăcum se prezintă momentele din viața noastră. Astfel sufletul nostru este împodobit cu virtuți ca: smerenia, dărnicia sau milostenia, curăția, cumpătarea, îndelunga răbdare, blândețea și hărnicia.

Ce comori de neprețuit!

Închipuiți-vă, dacă aceste flori creștine ar fi mereu deschise în sufletul nostru, câtă pace și bunăînțelegere ar fi în lume!

Astăzi, mă voi strădui, după putințele mele și cu ajutorul lui Dumnezeu, să spun câteva vorbe despre una din aceste prețioase podoabe, despre milostenie.

Dragi ostași,

Cu ajutorul Domnului, încep a vă grăi despre această creștinească virtute, punându-ne întrebarea: Ce este mila, milostenia?

Pentru a putea da răspuns acestei întrebări, să încercăm a ne închipui în fața unui nenorocit, neputincios, neajutorat, lată, eu mă văd față în față cu asemenea om. Voi, deasemenea, cred vă închipuiți că aveți în față un asemenea nevoiaș. Și anume ce vedem? Un om — de pildă — fără picioare, rezemat de-un zid, cu pleptul gol și cu brațele goale, stând în calea unui vijelios vânt de iarnă cu lapoviță. Tremurând, suspinând, plânge în așteptarea unei mângăieri, unui ajutor. — Ce simțim în clipa aceasta? Nu măndolesc, că simțim, după ce am privit acest neputincios, cum ne străbate din „tălpi până'n creștet” un fior; prin suflet străbate o cutremurare, o îndulțoare; ceva din lăuntrul inimii noastre par'că ne îmboldește, ne îndeamnă, ne poruncește — chiar — ca, fără preget,

să-i venim, cu puțințele noastre, cu înzdrăvenala noastră, într'ajutor, spre mângăiere, spre alinare a durerilor și necazurilor lui; ne simțim gata să-l ajutăm, fie cu o bucată de pâine, fie cu un bănuț, fie cu o haină, fie cu un pahar de apă, fie cu o vorbă bună, de nădejde. Făcând acestea te simți mai liniștit, mai despovărat de povara sărmanului, care apasă și pe noi, ca unul ce este fratele nostru. Altfel ne-am simți dacă am trece nepăsători pe lângă unul ca aceasta. Gândul nostru n'ar fi liniștit. Mereu ne-ar mustra conștiința și ne-am întreba: Cum de-am putut trece așa de nepăsători pe lângă obiditul acela, de nu l-am dat și eu ceva? Vai, dar rău îmi pare căci era vai și amar de el!

Iată așa dar, că mila este un simț așezat de Dumnezeu în noi, — și care îndulcindu-ne inima, la vreme potrivită, ne îndeamnă a ajuta pe cel năpăstuit, fie că ne cer, fie că nu ne cer, ajutorul nostru.

Să mergem ceva mai departe.

Domnul nostru Iisus Hristos, cunoscând mai bine ca nimeni altul, sufletul omenesc, a știut că în inima noastră este sădit acest dar. De acela, și acum, ca totdeauna, de alt fel fără să ne ceară ceea ce nu ne este nouă cu puțință de făcut, ne poruncește să ne folosim această comoară, făcând fapte de dărnicie către toți oropeliți, când zice: „Faceți bine și dați împrumut nimic nădăjduind și va fi plata voastră multă și veți fi fiii celui Prea Înalt, că el este bun cu cei nemulțumiți și cu cei răi. Deci, fiți milostivi, precum și Tatăl vostru este milostiv” (Luca 6, 30 și 35—36).

Va să zică milostenia, fiind un simț așezat de Dumnezeu în noi, ea mai este și o poruncă dată de Domnul nostru Iisus Hristos, ca Unul ce cunoaște toate tainele inimii noastre.

Să mai facem un pas.

Noi toți trebuie să mai știm, că Legea creștină, neîntrecută de nicio altă lege, ne învață că toți oamenii sunt fiii acelui Tatăl ceresc, și deci suntem frați între noi. Apoi toate bunătățile ce ni le trimite Dumnezeu: soarele care încălzește toată lumea o luminează și învie, odată cu primăvara, toată natura, semănăturile ce împodobesc câmpurile, viața noastră, toate aceste bunuri — cum zic — ne sunt date în semn al dragostei și al totmilostiviei Sale față de noi fiii săi, așa cum dă tatăl copiilor lui. Tot ce avem noi aici pe pământ — ne învață tot legea creștină — nu-i ceva despre care am putea spune că-i al nostru și numai al nostru, până la lumea, ci noi suntem numai un fel de chivernisitori, un fel de administratori ai bunurilor pe care le avem de la Dumnezeu, ca noi cei care ni le-am însușit să împărțim, din ele, și celor cari cari n'au. Ayadar noi nu suntem

nici pe departe niște proprietari ai bunurilor, ci numai niște arendași — cum se spune, obligați fiind să împărțim, să dăruim din prisosul nostru săracilor, prin aceasta dăruind lui Dumnezeu, pentru mântuirea noastră.

Deci, Dumnezeu, din iubirea și mila nemărginită ce o are față de noi ne dăruiește toate bunătățile, pentru că și noi, la rândul nostru, să dăm celor ce n'au, dovădindu-ne prin aceasta ca unii ce iubim pe Dumnezeu și deci pe aproapele. Căci iubind pe Dumnezeu, iubim pe aproapele, și iubind pe aproapele, iubim pe Dumnezeu. Așa zice și Evanghelistul și Apostolul Ioan: „Cine iubeste pe Dumnezeu, iubeste pe fratele său” (Ioan 4, 21).

Și acum să ne punem altă întrebare: Cum trebuie făcută milostenia?

La această întrebare am putea răspunde tot numai gândindu-ne fiecare din noi, la ceea ce am simțit când am făcut o faptă de dărnicie. Desigur că, într'un fel te simți când treci nepăsător pe lângă unul ce așteaptă sprijinul nostru. Și, într'alfel te simți când facem o faptă de dărnicie obligați fiind de cineva din afară de noi, fie cu zgârcenia; și când milostenia o faci cu părere de rău, cu gândul că vei ajunge sărac și de pe urma ei, de privești oamenii, în semn de dispreț. Cu totul altfel, apoi ne simțim, când facem milostenie cu toată inima, cu gând curat, fără părere de rău, fără a fi zgârcit. De altfel, Apostolul Pavel ne învață cum să facem milostenii, când scrie: Fiecare să dea cum îi lasă inima, nu cu mâhnire sau de silă, căci Dumnezeu iubeste pe cel ce dă de bunăvoință (II Cor. 9, 7).

Pe vremea Mântuitorului nostru Iisus Hristos, ca și astăzi, au fost și sunt mulți dintre noi, care facem astfel de fapte lumii. Pentru unii ca aceștia, Iisus Hristos a spus: „Luați aminte milostenia voastră să nu o faceți înaintea oamenilor, spre a fi văzuți de dânșii; iar de nu, plată nu veți avea de la Tatăl nostru, carele este în ceruri”. Deci, când faci milostenie, să nu trâmbezezi înaintea ta, precum fac fățarnicii în sinagogi și pe ulițe, ca să fie slăviți de oameni. Amin zic vouă, că își iau plata lor” (Mt 6, 1—2). Adică își iau plata de la oamenii care-i slăvesc. Și, Mântuitorul, mai departe, spune: „Iar tu, făcând milostenie, să nu știe stânga ta ce face dreapta ta, ca să fie milostenia ta într'ascuns, și Tatăl tău cel ce vede în ascuns, îți va răsplăti la arătare” (Mt. 6, 3—4).

Așadar, milostenia este o faptă, pe care nu-i nevoie s'o vadă numaldecăt oamenilor, de acela se face în ascuns, ci este o faptă făcută din dragoste față de Dumnezeu și față de fratele nostru, aproapele nostru, așa cum am face-o pentru Hristos. Aceasta este adevărata milostenie.

Ca pildă, iată vă spun o mică întâmplare: Cineva făcând un dar pentru săraci la o biserică, dădu preotului gândul că ar fi bine ca această faptă să fie scrisă la gazetă, — „Bine — răspunse preotul, — dar dacă scriem noi în ziar, nu mai are niciun înțeles ca Dumnezeu s'o mai scrie

înc'odată și'n carte Lui, căci el zice ca să nu trâmbezi în lume faptele noastre bune”. „Dacă așa stau lucrurile — se 'nvoi persoana cu milostenia — apoi mai bine să lăsam s'o scrie Dumnezeu în cartea Lui”.

O altă întrebare:

Cui să facem, către cine și cu ce, milostenie?

Noi știm prea bine că lința noastră este alcătuită din trup și din suflet. Atât trupul, cât și sufletul au nevoie de îngrijire în parte. De aceea Mântuitorul, ca unul ce știe că omul n'are lipsă numai de pâine, numai de haine sau numai de casă, ne arată cum această virtute, milostenia, se poate săvârși nu numai față de trup, ci și față de suflet.

Astfel, a face milostenie înseamnă a sătura pe cel înfămând, a adăpa pe cel însetat, a îmbrăca pe cel gol, a primi în casă pe cel străin, a căuta pe cel bolnav, a cerceta pe cel din temniță și a îngropa pe cel mort. (Mt. 25, 35 36; In 19, 38 42). Iată faptele îndurării truștii, fapte de milostenie față de trup.

Dar, tot fapte de dărnicie, de milostenie înseamnă și a îndrepta pe cel ce greșește (Iac. 5, 20); a învăța pe cel neștiutor (I Tim. 2, 4); a sfătui pe cel ce ată la 'ndoială (Fapte 17, 27); a ne ruga lui Dumnezeu pentru aproapele (Mt. 5, 44); a mângăia pe cel întristat (Rom. 15, 4); a răbda asupririle (Luca. 21, 19) și a ierta celor ce ne-au greșit (Matei 6, 12-15). Iată faptele îndurării sufletului.

Prin urmare, milostenia se face față de toți nenorociți, și față de trupul și de sufletul omului.

Toate acestea făcându-le față de sărmani, neputincioși, orfani și față de toți nenorociți, am făcut lui Hristos, pentru că El și astăzi ne cercetează sub chipul atâtor obidiți. Dacă ajuti pe aceștia, ai ajutat pe Hristos, ai ajutat mântuirea ta, ai ajutat mântuirea noastră. Iată răsplata milosteniei: mântuirea sufletelor noastre, dobândirea împărăției lui Dumnezeu. Acum ne putem da seama pentru ce spune Sf. Scriptură: Cine ajută pe sărac, împrumută pe Domnul, și el îi va răsplăti binefacerea (Prov. 19, 17) „Iar garanția pentru acest împrumut — spune Vasile cel mare — ne este împărăția lui Dumnezeu — pacea cu noi înșine. „Dacă Dumnezeu se împrumută de la noi, atunci el este datornicul nostru” — zice Sf. Ioan Gură de Aur și adaugă: „Ce vrei, deci, să-l ai pe Dumnezeu: judecător sau datornic?”

Iubiți ostași,

Din toate cele spuse până aci, reeze, cred, în chip limpede, că milostenia este un simț așezat de Dumnezeu în sufletele noastre; este o poruncă dumnezeiască, care ne aseamănă cu El; că este dragoste față de Dumnezeu și față de aproapele; că trebuie făcut tot cu dragoste, nu din răutate; că ea se face față de nenorociți, față de trup și față de suflet; că după felul cum am îndeplini această poruncă, vom fi

stra elocința riguroasă și vehementă, iată numai câteva cuvinte relativ la calomniile pe care păgânii le debitează pe seama creștinilor: „Ne acuză mereu, și voi, de când ne acuză, voi nu vă luați osteneala de a clarifica acuzația. Scoateți deci pricina la lumină, dacă credeți într'ansa; sau nu credeți într'ansa dacă nu vreți s'o scoateți la lumină. Însăși ezitarea voastră este o probă că crima nu există, fiindcă voi nu îndrăzniți s'o clarificați...”¹ Clasice sunt și cuvintele scâldate în ironie, cu care se încheie apologia: „Șefilor buni... chinuiți-ne, torturați-ne, condamnați-ne, nimiciti-ne: căci dovada nevinovăției noastre este nedreptatea voastră... De câte ori suntem secerăți de voi ne facem mai mulți: sângele creștinilor este o sămânță (care crește mereu)”.²

„De testimonio animae” (scrisă între 197—200) poate fi considerată ca un appendice al lui „Apologeticum”; nu e decât o schiță a demonstrării psihologice a adevărului creștin.³

„De praescriptione haereticorum” este o scriere împotriva ereziilor și cuprinde combaterea generală a tuturor inovațiilor dogmatice. Reluând sub o formă juridică, argumentul sf. Irineu din cartea a 3-a a tratatului său: „Contra haereses”, opune ereticilor autoritatea sf. Tradiții și a Bisericii.⁴

¹ Citat la Rivière; O. c. p. 23.

² Citat la Tixeront; O. c. p. 145.

³ Cayré; O. c. p. 225.

⁴ Tixeront; O. c. p. 143 sq.; Altaner; O. c. p. 90.

Figura aleasă de apologet a lui Tertulian, ne învață că în apărarea creștinismului trebuie să aducem argumente cât mai ample și mai temeinice, susținându-le cu tărie.

11. Deși nu mai este pe primul plan al misiunii, în veacul al III-lea apologia și polemica — mulțumită controversei cu filozofii păgâni — au atins performanțe mai mari și mai savante decât înainte. Aceasta mulțumită îndeosebi lui Climent Alexandrinul și Origen în răsărit, precum și lui Tertulian în apus.¹ Dintre aceștia numai Origen poate fi atras în sfera preocupărilor noastre.

Născut din părinți creștini la Alexandria (în anul 185), Origen deja la 17 ani era gata să moară martir împreună cu tatăl său. Numai datorită de fiu față de mama lui și lacrimile acesteia, l-au decis să rămână în viață. Talent strălucit, cult în toate direcțiile și plin de entuziasm pentru religia creștină, la vârsta de 18 ani i se încredințează conducerea școlii catinetice din Alexandria. Erudit și de o moralitate viguroasă, a desvoltat aici o activitate de adevărat savant.² Pe discipolii săi i-a condus la martiriu, iar prin zelul său deosebit în mărțurisirea și apărarea credinței și-a atras asupra-și mânia păgânilor fanatici. Odată cu instruirea altora, se instruisă necontenit pe sine însuși prin adâncirea în tainele filozofiei și prin căutarea învățăturii autentice a Bisericii, în sf. Tradiție. Datorită destoiniciei sale excepționale în

formularea și susținerea doctrinei creștine, episcopul său îl trimitea — deși era laic — în alte țări ca învățător, corsilier și spre a curma dispute. În timpul unei șederi în Palestina (216—218), fu poștit de către episcopii de Cesareia și Ierusalim să predice în biserică nu numai catemenilor ci și credincioșilor propriuși. Începând să scrie, reputația lui a ajuns universală. Pe la anul 230, același episcop l-au hirotonit preot. Condamnat din această pricină de către episcopul său, se retrage în Palestina și deschide o școală teologică în Cezareia, care depăși pe cea din Alexandria. Confesor al credinței în timpul persecuției lui Deciu, nici-un chin n'a putut birui statornicia sa în credință. Din cauza chinurilor, moare în Tir pe la anii 253—255.³

Însăși viața și activitatea lui Origen, ni-l prezintă ca pe un fervent apologet al creștinismului, fie direct sau numai indirect. E drept, solida lui apologetic „Contra lui Cels” a scris-o fiind preot. Dar excepționala lui activitate (e cel mai fecund autor al anticătății și al Bisericii!) de savant întru ale Teologiei, de învățător și sfătuitor sau împăciuitoare în diferitele dispute teologice ale vremii sale, ni-l prezintă ca pe un misionar apologet laic de mână întâia. Concludent și edificator în această privință este și faptul, că însăși întreprinderea cercetărilor critice asupra textului Bibliei avea la bază un scop eminamente apolo-

¹ Müller K. Campenhausen; O. c. p. 179.

² Popovici E.; O. c. vol. I, p. 391.

³ Cayré; O. c. p. 184—186.

judecați și răsplătiți atât de conștiința noastră, cât și la judecata ce va să vie.

Mântuitorul nostru Iisus Hristos, prin gura atâtor filămânzi, goi, orfani ciungi, strigă și astăzi, și ca întotdeauna: „Fiți milostivi, precum și Tatăl vostru este milostiv” (Luca 6, 36).

Cu gândul la Atotputernicul, care va avea de grijă să vă însănătoșeze pe toți, pentruca plini de aceeași înzdrăvenită stare să vă reîntoarceți la căminurile voastre, la familiile voastre, la ogoarele voastre, atât de scumpe, la izlazurile și luncile voastre, de care vă leagă atâtea și atâtea dragi amintiri, să ne rugăm Tatălui ceresc, plini de încredere și de nădejde să ne dea putere să facem milostenie din inimă curată, ca să se mântuiască sufletele noastre. Amin.

Avram Petric

Criza de guvern

O nouă criză de guvern s'a produs la începutul săptămânii acesteia în țara noastră. Ea vine din nou repetate manifestații ale grupărilor din Frontul Național Democrat pentru formarea unui guvern de F.N.D. Intervenția dlui general Nicolae Rădescu, primul ministru, prin două cuvântări, una în sala „Aro” și alta, la „Radio”, Sâmbătă seara în 14 Febr., a agravat lucrurile, ca și incidentele ce au avut loc în capitală și în unele reședințe de județ, unde manifestații F.N.D.-ului, au căutat să instaleze pe Prefecții doriți de ei.

Astăzi, Sâmbătă 3 Martie 1945, s'a comunicat că M. Sa Regele a încredințat pe dl Dr. Petre Groza cu formarea noului guvern.

Să ne rugăm pentru pacea launtrică între Români, pentru unirea lor în interesul salvării scumpei noastre țări greu încercate.

Două decenii dela moartea Episcopului Ioan I. Papp. S'au împlinit nu de mult (21 Ian. a. c.) două decenii dela săvârșirea din viață a vrednicului episcop arădan Ioan I. Pap.

Străbătând toate treptele administrației bisericești, dela dactilograf și până la scaunul vlădicesc, Episcopul Ioan Ignatie Pap s'a impus atenției contemporanilor prin osebita pricepere pe care o vădea în purtarea îndatoririlor slujbei sale, prin vigoarea cu care a apărut față de stăpânirea politică ungurească autonomia sfintei instituții și nu mai puțin prin înțelegerea pe care a arătat-o față de mișcarea de primenire a vieții noastre bisericești, pornită de profesorul Dr. Nicolae Bălan dela Sibiu și de clericii grupați în jurul „Revistei Teologice”.

În anii de cumpănă dela sfârșitul trecutului războiu mondial, a condus cu tact și înțelepciune Mitropolia Ardealului, al cărei scaun rămăsese vacant prin dispariția misterioasă a lui Vasile Mangra.

INFORMAȚIUNI

La Imprumutul Refacerii. Din București se anunță că ministrul de finanțe a hotărât distribuirea întregii cantități de medallii de aur, cuvenite subscribitorilor de până acum, în același timp se mai distribuie 42.000 de medallii pentru a doua tranșă, astfel că primul subscribitor la Imprumutul refacerii naționale pot să primească medallile imediat la ghișeu la băncii.

Sărbătoarea Armatei Roșii, care a împlinit acum 27 de ani dela organizarea ei din 1918, s'a desfășurat și în orașele României cu deosebit fast. În Sibiu s'au arborat drapelele sovietice și române, care au dat orașului o sărbătorească înfățișare, și s'au ținut deosebite festivaluri artistice, cu omagiale cuvântări. Seara armata română a făcut o retragere cu torțe, manifestând în fața Comandamentului Sovietic din Piața Regelui Ferdinand I. Astfel Sibiu s'a asociat cu însofletire la aniversarea glorioasei armate care a făcut ca Ardealul de Nord să fie eliberat de sub stăpânirea străină și să revină la sânul patriei române.

„Nebunie inutilă”, O știre sosită din din Stockholm la 20 Febr. 1945 anunță că Himmler a ordonat arestarea generalului Guderian, șeful marelui Stat major german, pentru faptul de a fi comunicat lui Hitler că a continua rezistența germană în Răsărit e o nebunie inutilă...

Arestarea unui șef de mare stat major pentru două cuvinte? Probabil, acela căruia îi fusese adresată și despre care se știe că după atentatul din Iulie a trecut și prin o acută criză de auz, a înțeles cu cele două cuvinte nu ating numai acțiunea unei rezistențe zadarnice ca cea din timpul de față, ci țin să caracterizeze întreaga acțiune, lui catastrofa de la 1933 înainte (I. I.).

Comunicat. Motivăți de ordinul Nr. 15117 din 21 Februarie 1945 al Ministerului Afacerilor Interne, Serviciul Administrativ pentru Aplicarea Armistițiului, facem cunoscut tuturor Firmelor, Fabricilor din Industria Textilă și altor Organizații, care au evacuat materiile prime din Teritoriile U.R.S.S. sunt obligate a întocmi situații exacte de materiale prime care au fost preluate și ridicate din Teritoriile U.R.S.S. Aceste situații vor fi înaintate de către susamintitele firme prin curier special, direct subcomisiunei pentru aplicarea art. 12 din convenția de armistițiu strada Marcovici Nr. 2 etaj VI. Acei ce nu se vor conforma susamintitului comunicat, vor suferi sancțiunile legit în vigoare cu privire la sabotarea armistițiului. — Prefectura județului Sibiu.

Noul regim al cărnii. Subsecretariatul de Stat al Aprovizionării prin decizia publicată în Monitorul Oficial Nr. 32/945 a oprit total tăierea și consumul de carne bovine, porci și ovine pentru populație și fabricația de mezeluri și a prevăzut restricțiuni importante la tăierile pentru nevoile armatei române și armatelor aliate, care se pot face numai cu autorizația Ministerului de război sau a Comandamentelor Terito-

riale, neadmițând nici pentru armate tăierea bovinelor sub 2 ani, a bovinelor de muncă, de rasă, de reproducție, a vacilor cu lapte și a celor pline, nici a porcilor sub 120 kgr. a vierilor și scroafelor de reproducție, a scroafelor pline, de asemenea nici a oilor sub 4 ani, a oilor pline sau fătate și a mielelor. Tăierea de necesitate a animalelor accidentate sau bolnave se va putea face numai cu autorizația medicului veterinar oficial, iar carnea acestora se va putea distribui prin Primărie numai Spitalelor, cantinelor școlare, funcționărești și muncitorești. În timpul susținerii acestor dispozițiuni nu se va putea da populației altă carne proaspătă de măcelărie decât cota de berbecuți care ar depăși nevoile armatei și ni se va atribui de către Comandamentul Teritorial. Tăierea clandestină a animalelor și vânzarea cărnurilor clandestine se va urmări și pedepsi. Infracțiunile la acestea dispozițiuni se pedepsesc conform legii sanitare veterinare și a legi pentru activarea producției, reprimarea speculei ilicite și a sabotajului economic din Monitorul Ofic. Nr. 100/943. Prin respectarea acestor măsuri s'ar împedeza întrucâtva distrugerea totală a animalelor de prăsilă și de muncă. M. Popovici Medic Veterinar primar Sibiu.

STIRI LOCALE

Predică în Catedrala din Sibiu

3. — **Duminecă, în 4 Martie 1945,** s'arvesc: Prot. Mihail Neagu, prof. Dr. Nicolae Terchilă și preotul Ioan Velțan; diaconii: Anatolie Scurtu și Simion Macarie. — **Predică: Prot. Mih. Neagu. La Oastea Domnului predică pr. Dr. Ioan Chioariu dela parohia Sibiu — orașul de jos.**

Conferință. În cadrul ciclului de conferințe publice, care se țin în sala mare a prefecturii județului Sibiu, dl prof. univ. Dr. Popovici va vorbi Duminecă, în 4 Martie 1945, ora 16 despre: Raporturi culturale anglo-române. Intrarea liberă.

[11] 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. II Bobohalma din Prot. Târnava-Târnăveni, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Teleg. Român.

Venitele împreună cu acest post:

1. Salariul dela Stat conform calificăției;
2. Casă parohială cu dependințe și grădina de 1800 st. p.
3. Sesiune parohială 32 jugăre din care 26 jug. veche.
4. Stola uzitată în parohie.

Concurenții își vor trimite cererile împreună cu actele prevăzute în regulamentul parohial și încuviințarea de candidatură dela I. P. Sf. Mitropoliei, Oficiului protopopesc ortodox român în Târnăveni și, cu încuviințarea subsemnatului, se vor prezenta în parohie.

Târnăveni, la 12 Februarie 1945. Oficiul protopopesc ort. rom. Târnăveni în înțelegere cu Consiliul parohial

Gheorghe Oprean
protopop

Nr. 1637/1945

[10] 1—2

Concurs

Pentru întregirea posturilor de duhovnic la spitalul public și penitenciarul civil din:

1. Brașov,
2. Sibiu,

se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Retribuțiile în legătură cu aceste posturi sunt cele ale unui preot licențiat în teologie. Nu pot concura decât preoți cu calificăție de cl. I. Cererile de concurs vor fi înaintate în termen Consiliului arhiepiscopesc din Sibiu.

Sibiu, din ședința secției bisericești dela 27 Februarie 1945.

Consiliul Arhiepiscopesc

Nr. 890/1945

(7) 2—2

Prăvălii de închiriat

Consiliul arhiepiscopesc ortodox român din Sibiu dă în chirie începând din 23 Aprilie 1945, pe termen de trei ani, următoarele localuri de prăvălii din orașul Sibiu:

1. În casa din strada Regina Maria Nr. 7: Două localuri de prăvălii și trei apartamente pentru birouri comerciale resp. industriale.

2. În casa din strada Regina Maria Nr. 27: Două localuri de prăvălii.

3. În casa din strada Regina Maria Nr. 36: Un local de prăvălie.

4. În casa din strada Regina Maria Nr. 41: Două localuri de prăvălii.

5. În casa din strada Regina Maria Nr. 49: Două localuri de prăvălii.

6. În casa din Piața Unirii Nr. 10: Trei localuri de prăvălii.

7. În casa din strada Avram Iancu Nr. 5: Două localuri de prăvălii.

8. În casa din strada Mitropoliei Nr. 14: Un local de prăvălie.

Reflecții vor înainta oferta în scris până la 10 Martie 1945 la Consiliul Arhiepiscopesc ort. rom. în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45, unde se pot vedea condițiunile și se dau zilnic informațiuni.

În ofertă se va arăta felul comerțului pe care reflectantul îl va exercita precum și suma chiriei ce se oferă pentru localul la care se reflectează.

Consiliul Arhiepiscopesc își rezervă dreptul de a alege liber dintre reflectanți.

Sibiu, din ședința secțiunii economice, ținută la 10 Februarie 1945.

Consiliul Arhiepiscopesc

„CASSA DE PĂSTRARE”

Înstitut de Credit și Economii, S. A. în Săliște. — Capital Lei 5.000.000. — Registrul Bancar Nr. 9 din 1934

Rectificare

În convocarea inserată în „Telegraful Român” Nr. 7 din 11 Februarie 1945, pag. 4-a, coloana 4-a, după punctul 5 se adaugă:

6. Alegerea unui membru în Consiliul de administrație cu mandat de 7 ani.

7. Alegerea Consiliului de Censuri constând din 3 membri activi și 3 supleanți.

8. Eventuale.
Omisiune de manuscris.

9 1—1

getic; așezarea apologetilor în putința de a folosi textul ebraic în contraversa lor cu Iudeii.¹ Păcat că nu ni s'a păstrat nimic din discuțiunile pe care le-a avut cu Iudeii și cu diferiți eretici și nici din scrierile compuse împotriva acestora.²

Figura de misionar apologet a lui Origen, ne învață că creștinismul se apără prin zel apostolic, prin erudiție și prin muncă neobosită. Drept aceea, și din acest punct de vedere el ar merita mai multă atenție și apreciere din partea Bisericii creștine.

Am înfățișat fizionomia și performanța apologetilor laici din veacul al II-lea și al III-lea. Prezentarea aceasta ne dovedește că misionarismul laic în lupta antisectară se bazează pe practica vieții bisericești creștine clasice și ne arată totodată marea contribuție a laicilor de elită în apărarea și formularea credinței creștine, cel mai mulți din apologetii respectivi fiind laici. Evident, acești apologeti n'au realizat integral sistemul apologetic creștin, ceea ce ne-a dat abia timpul următor;³ dar opera lor este epocală și are meritul de a fi răpus toate atacurile îndreptate pe atunci împotriva Bisericii lui Hristos, precum

și de n câștiga lumea greco-romană și iudaică pentru creștinism.⁴ Operă de controversă, de atac, de apărare și de cucerire totodată, activitatea apologetilor e cu totul adaptată la împrejurările respective și se desfășoară într-o manieră metodologică dublă și anume: negativă, aducând motive de ordin negativ scoase din insuficiența păgânismului, și pozitivă: reluând motivele de ordin pozitiv scoase din examenul extrinsec și intrinsec al creștinismului, au arătat esența reală a acestuia și dreptul său pozitiv la viață.⁵ Ca atare, opera lor — deși nu-i o apologetică în sensul modern al cuvântului și nici o apologetică perfectă în toate detaliile sale — conține elemente prețioase pentru demonstrarea substanțială a divinității creștinismului, care au contribuit larg la sintezele următoare.⁶ Dar opera apologetilor are și o considerabilă importanță

¹ Cf. Harnack Adolf Dr.: Lehrbuch der Dogmengeschichte, 3. Aufl. Fr. in Br. u. Leipzig, 1894. I. B. p. 455 sq.

² Boreille G.: Les Pères apologistes, col. 1601; Seeberg Reinhold: Lehrbuch der Dogmengeschichte, 3. Aufl. Leipzig u. Erlangen [W. Scholl] 1920. I. B., p. 334.

³ Le Bachelet: Apologie, I-re Partie: Exposé sommaire du développement historique de l'apologie, în „Dictionnaire Apologetique de la Foi Catholique”, 4-ème éd. Paris [G. Beauchesne] 1925, t. I. p. 193.

dogmatică, întrucât elaborările lor au evenit baza dogmaticii timpului următor.

Inrudită multiplu cu lupta antisectară și în fond identică cu aceasta, e firesc ca maniera de activitate a apologetilor să ofere o mulțime de sugestii și de norme pentru metodologia luptei antisectare. Ca atare, apologetii ne sunt de mare folos în această privință;⁷ dovadă despre aceasta este seria întregă de învățăminte — pe care le-am subliniat la fiecare ocazie — care se desprind din opera lor. Dar mai presus de toate, figura apologetilor ne învață că cea mai eficientă și mai puternică apărare a creștinismului, este însăși viața mărturisitorilor lui. Căci alături de apologia vorbită și scrisă de ei, apologetii au desfășurat și o apologetică tăcută a vieții lor,⁸ închinată cu tot zelul și cu toată puterea sufletului și trupului lor, urmării lui Hristos.

Dacă contribuția apologetilor laici din veacul al II-lea și al III-lea, în lupta de apărare a creștinismului, a fost așa de intensă și de valoroasă, să vedem acum care poate fi aportul mirenilor în lupta antisectară.

¹ Cf. Harnack A.: O. c. p. 456.

² Cf. Isipir G. V. Dr.: Cours de Sectologie. Partea III-a: Critica sectelor. Editat de T. C. București, 1937—1938, p. 11.

³ Cf. Seeberg R.: O. c. p. 332.

[Va urma]

¹ Cayré: O. c. p. 188.

² Cf. Bardenheuer: O. c. II, B. p. 96—194.

³ Zöckler: O. c. p. 26.